

Medinai Hírmondó

II. évfolyam 1. szám

MEDINA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
INGYENES

2011. FEBUÁR

A TARTALOMBÓL

- Medina története
- Programok
- Jeles napok: Farsang
- Rendőrségi felhívás
- Közérdekű információk
- Helyi értékeink:
Csizmadia János novellája

- Az időszakosan megjelenő hírlevélben lehetőség lesz arra, hogy hirdetésekkel is gazdagítsuk lapunk tartalmát.
- Kérem Önöket, ha van, ami feleslegessé vált vagy több van belőle (élelmiszer, ruházat, egyéb háztartási cikk, élő állat, stb.) akkor jelezzék személyesen önkormányzatnál vagy a 434- 010-es telefonszámon.

Tisztelt Adózók! Megköszönjük, ha adójuk 1%-val támogatják a medinai civil szervezeteket, ezzel is hozzájárulnak az egyesületek működéséhez. Segítségüket előre is megköszönjük! Medina Községért Közalapítvány adószáma: 1885799-1-17,
Medina Polgárőr Egyesület adószáma: 18867260-1-17.

Régi idők fotója

Több kép is megtekinthető megújult honlapunkon www.medinafalu.hu Galéria, majd a régi képek pont alatt. Mindenkinék jó böngészést kívánunk!

Kedves Medinaiak!

Falunk megítélését és sikerét nagyban befolyásolja községünk értékeinek megóvása, szépítése, fejlesztése. Itt kérnénk minden lakos önkéntes és önzetlen munkáját, hogy falunkat szebbé, virágosabbá és vonzóbbá tegyünk magunk és az ide látogatók számára is! Ehhez az is kell, hogy segítő kezet nyújtsunk azoknak, akik elestetté váltak, újra kezet fogjunk azokkal, akik ellenséggé váltak. Ne egymást figyeljük, hanem egymásra figyeljünk! A falunknak erős akarata, de nem akaratos emberekre van szüksége, akik újra tenni akarnak, szívükkel közelednek a dolgokhoz és helyzetekhez, és akik így, gondolkodnak azok tudnak jó, helyes döntéseket hozni.

Ebben az új esztendőben, mely néhány számára bizony az utolsó lehet, legyünk melegebb szívűek, nyitottabbak, jót cselekedni akarók, ami nem rajtunk áll, mindaz ne nyugtalanítson bennünket. De, ami rajtunk áll, azt tegyük meg.

Így változtathatunk falunk életén, így lesz örömteljesebb, összetartóbb e kis közösség.

Vén Attila

PROGRAMOK

A település 2011. évi rendezvényei, ezen jeles évfordulóhoz kötődnek.

Februárban a könyvtári esték sorozat meghívott vendége **Ékes László** újságíró lesz. Új könyvének ismertetésére kértük fel.

A Medinai Gazdakör szeretettel meghív minden medinai szőlősgazdát az immáron hagyományos borversenyre, falunk egyik kiemelt rendezvényére. A borverseny időpontja: **2011. február 11.** (péntek), helyszíne a Medinai Művelődési Ház. Természetesen az idén sem maradhat el a finom vacsora, ahol a résztvevőket vaddisznó pörkölt várja. **A vacsora ára 500 Ft/fő.** A borosgazda vendéget hozhat magával, tányérról, kanálról, pohárról a gazdák és vendégeik gondoskodjanak! Bővebb információ a 74/434-020 telefonszámon Mester Bélától kérhető.

Február 26-án a Nyugdíjas Érdekszövetség szervezésében a **nyugdíjasok közös névnapi köszöntőjére** kerül sor.

Március 15-én az ünnepi megemlékezés után Konrád László és segítői munkájának köszönhetően a **Helytörténeti kiállítást Kaczián János** nyugalmazott levéltáros nyitja meg.

Kiadja: Medina Község Önkormányzata

Felelős szerkesztő: Vén Attila

Szerkesztőség címe: Medina, Kossuth u. 59.

E-mail: phivatalmedina@tolna.net

Nyomtatás: Páskum Nyomda Kft., Szekszárd

Medina története

Falunk az idén ünnepli 565 éves évfordulóját, amikor az ie. 12-9. század között a Római Birodalom része lett a mai Dunántúl.

A délről induló és északnak tartó útvonal a Sárvíz vonalát követte. A másik út a folyótól nyugatabbra, de az előbbivel párhuzamosan teljesen közrefogta a környéket, az akkori Medina elődjét is.

Az időszámítás előtti 3. században a Duna mentét meghódítják a kelták. Környékünkön is megvetik lábukat, s kisebb telepük Medinán is fellelhető volt. Feltételezhetjük, hogy a honfoglaló magyarok között besenyők is voltak.

A Sárvíz mentén viszonylag nagy számú besenyőség élhetett. Egyházi birtokként említik először a települést, 1394-ben. Leírva 1446-ban dokumentálják Mede néven. A mohácsi csatavesztés után teljesen elnéptelenedik a környék, ugyanis itt halad keresztül a Budára vivő fő utánpótlási útvonal, s az ezt mindenáron elvágni akaró - megmaradt - magyarok rendszeresen pusztítottak, zsaroltak.

A közeli anyavár eleste után egy 22 fős török helyőrség tartózkodott itt. A török uralom után, 1699 táján elkezdődik az eddigi elnéptelenedett területen az újratelepítés. A délről menekülő szerbek kisebb csoportja talál itt nyugalmat. 1713-ban keltezett írásban már a lakott területek között említik Medét, miszerint 15 rác család lakik itt.

A magyarok 1737-1740 között települnek másodszor erre a vidékre, és a települést ekkor támadja meg a pestis. Az 1767-es Urbárium szerint 78 család él a faluban. Közülük 64 magyar, 1 német, és 13 szerb család.

Bezerédj birtok lesz a falu 1840-ben. Ekkor a lakók főleg szőlőműveléssel foglalkoztak. Az 1848-as események csak nagyon kis mértékben érintették a falut. A megye választmánya úgy döntött, hogy Medinának 13 fegyverforgató polgárt kell a hazát védő felkelőseregbe kiállítani.

A medinai polgári olvasóköri 1896-ban alakult, az akkori református lelkész kezdeményezésére. Mindenki tagja lehetett, tekintet nélkül vallási és nemzetiségi hovatartozására.

1912-ben készült el az első kövesút a szedresi vasútállomástól a medinai szerb templomig. 1918-ban hanyatlásnak indul a Bezerédj-birtok, Gróf Apponyi Rezső lesz a medinai rész új tulajdonosa.

Medinán római katolikus egyház nem volt, csak az Apponyiak által épített filiális templom. E vallás képviselője csak néhány napszámos és zsellér volt. Szőnyi András református lelkész kezdeményezésére 1929-ben hozzáfogtak egy modern kultúrház építéséhez. A munka 17 ezer pengőbe került. Akkoriban egy mázsa búza 9 pengőt ért.

1934-ben vitték el a medinai Sió-hidat a régi helyéről a most már új mederben hömpölygő víz fölé, a mai helyére. Árvizek pusztítottak a faluban: 1940, 1946, 1956, 1965. A községháza 1940-ben épült. Az első tsz 1951-ben alakult, majd szétbomlott, 1960-ban újraszervezték. A jó földön eredményes gazdálkodást folytattak: szántóföldi földművelés, kertészet és állattenyésztés voltak az ágazatok. A kényszerű összeolvadás következtében Szedressel kellett egyesülnie a tsz-nek. A medinai kerület fokozatosan indult hanyatlásnak.

1949-ben villamosították a települést, a '70-es évek közepén készült el az egészségház, a mai orvosi rendelő. Ugyancsak ettől van vezeték ivóvíz a faluban. 1974-ben körzetesítették az iskolát, a felső tagozatot a szomszéd községbe tették át.

A '80-as évek elején fejeződött be a község belterületi útjainak szilárd burkolattal való ellátása.

Konrád László
helytörténeti kutató

JELES NAPOK: FARSANG

A farsang Magyarországon vízkeresztől (január 6.) a húsvét vasárnapot megelőző 40 napos böjt kezdetéig tart, azaz „húshagyó keddig”, vagy „hamvazószerdáig”.

Magyar elnevezése egyes kutatók szerint a német „faseln”: fecsegní, fantáziálni, pajkosságot űzni szóból ered. Más elmélet szerint bajrosztrák jövevényszó, a vaschang-ból származik. Első írásos jelentkezését 1283-ból, bajor-osztrák adatokból ismerjük.

Hazánkban – elsősorban német hatás eredményeként – a középkorra tehető a farsang kialakulása. Elterjedése 3 fő területen történt: a királyi udvarban, a városi polgárság és a falusi lakosság körében. A királyi udvarban jelentős volt az itáliai hatás, míg a másik két szinten német hatással kell számolni.

A farsang zajos mulatságait egy ősi hiedelem hívta életre. A középkorban azt hitték az emberek, hogy a tél utolsó napjaiban – amikor rövidiek a nappalok és hosszúak az éjszakák – a Nap elyengül, és a gonosz szellemek életre kelnek. Vigalommal, jelmezes karneváli felvonulással, boszorkánybábu elégetésével akarták elűzni ezeket. Egyes helyeken tüzes kerekeket görgettek, mert azt remélték, hogy a földi tűz segíti a napot, hogy újra erőre kapjon. Eleinte azért öltöztek ijesztő jelmezekbe, hogy elűzzék a halált, a rosszat és a hideget. Az első maskarások halottas menetet utánözva masíroztak.

A néphit szerint Cibere vajda és Konc király vízkeresztkor és húshagyó kedden párviadalt vív egymással. Vízkeresztkor

Óvodások farsangja, 2010

Konc király kerül ki győztesen, s ekkor megkezdődik a farsang, húshagyókedden pedig Cibere vajda győz, s ekkor a böjt veszi át a hatalmat.

A szokások és hiedelmek többsége, és így a maskarás alakoskodások is a vígasság utolsó napjaira, „farsangvasárnapra”, „farsanghétfőre”, „húshagyókeddre”, az ún. „farsangfarkára” összpontosulnak. Keleten és északon ez néha kitolódik. Ebben az időben a mezőgazdasági munkák szüneteltek, ez volt a szórakozás legfőbb ideje. A hamvazószerdát követő napon, az egynapos böjt után a böjtöt felfüggesztik, hogy a farsangi maradékot elfogyaszthassák. Ennek a napnak zabáló-, torkos vagy tobzódócsütörtök a neve. Ezekhez a napokhoz, a karácsonyi ünnepkör után a leggazdagabb jeles napi szokáshagyomány kapcsolódik. Legjellemzőbbek az álarcos, jelmezes alakoskodók, és a mulatság színhelyén vagy házaknál előadott dramatikus játékok (halottas, lakodalmas, betyár-játék). Mohács környékén ma is élő hagyomány a délszláv eredetű alakoskodó felvonulás, a „busójárás”.

Régen farsang idején a fonóházakban minden este zajlott valamilyen vidám esemény, énekeltek, táncoltak, játszottak. A mulatozások „húshagyókeddig” tartottak, amikor az utolsó fonóházi összejövetelre a „fönóvégzésre” került sor, amely felért egy kisebb lakodalommal. Ezt követően az egész falut megmozgató nagy népi mulatsággal a „farsangtemetéssel” vagy „teltemetéssel” búcsúztatták az elmúlt vidám heteket.

TÁNCMULATSÁGOK

A farsang időszaka a táncmulatságok legfőbb ideje volt, a falvakban a bálók többsége a kocsmákban, vagy bérelt házakban zajlott. Minden társadalmi réteg megrendezte ilyenkor a maga bálját, a szervezők általában a legények voltak. A „batyus-bálokra” az ételt a lányok, az italt pedig a fiúk vitték, a zenészeket pedig a bálózók közösen fizették ki. Fontos szerepük volt az élelnek a táncos mulatságoknak a párválasztásban. A lányok ilyenkor bokkrétát adtak a kiszemelt legénynek, aki ha tetszett neki a lány, kitzúta a kis csokrot a kalapjára.

Rendőrségi felhívás, tanácsok!

Idegennek ismeretlennek sose nyissunk ajtót. Ne bízunk meg ismeretlenbe. Ne tévesszen meg bennünket az elegáns ruha, szemüveg, akatátáska sem. Ne engedjünk a házba, lakásba házaló árusokat.

Fontos tudni, hogy az önkormányzat a pénzbeli támogatásokat, segélyeket nem viszi házhoz a rászorulóknak.

Ugyanígy ne engedjünk be a magukat a Vöröskereszt, a gázművek vagy esetleg az elektromos művek munkatársainak kiadókat, legyenek bármilyen erőszakosak is.

Gyanakodjunk, ha valaki azzal csengetne be, hogy nagyobb címletű bankjegyet szeretné felváltatni, és akkor is, ha vadidegen kéredzkedne be lakásunkba azzal az ürüggyel, hogy a mosdót szeretné használni, esetleg egy pohár vizet kér.

Számíthatunk ismét a kéréstlen tűzifaárusok, illetve csatornatisztítók megjelenésére is.

A ház, a lakás ajtaját még akkor sem szabad nyitva hagyni, ha az udvarban vagy a ház körül vagyunk éppen, ne hagyjuk őrizetlenül azt a helyiséget sem, amelynek ablaka nyitva van.

Ne hagyjuk a lakás, ház kulcsát az ajtóban, kapuban, semmiképpen se hagyjuk a lábtörő vagy a virágcserep, esetleg egyéb biztonságosnak vélt helyeken.

Nagyobb összegű készpénzt ne tartsunk otthon. Egyéb értékeinket idegenek előtt sose vegyük elő.

Ha éjjel bármilyen gyanús zajt hallanának, semmiképpen se nyissanak ajtót, inkább hívják a rendőrség 112-es segélyhívó számát. Kérem vigyázzanak magukra, figyeljünk egymásra!

Konrad János
közzeti megbízott

ÖNKORMÁNYZATI ÜGYFÉLFOGADÁS IDEJE

Hétfő: az ügyfélfogadás szünetel

Kedd: 13-16 óráig

Szerda: 8-12 és 13-16 óráig

Csütörtök: 8-12 óráig

Péntek: 8-12 óráig

Dr. Fábián László jegyző fogadó-órája: szerdánként ügyfélfogadási időben.

Testületi ülések időpontja minden hónap utolsó szerdáján 16.30 órától. A testületi ülésekről jegyzőkönyv, illetve hangfelvétel készül. A jegyzőkönyv elolvasható a www.medina-falu.hu weboldalon, illetve az önkormányzatban lévő információs polcon. Az ülések nyilvánosak!

Köszönjük segítségüket és megértésüket!

HÁZIORVOSI RENDELÉS

Hétfő: 8-12 óráig

Kedd: 8-12 óráig

Szerda: 15-17 óráig

Csütörtök: 13-15 óráig

Péntek: 13-15 óráig

Értesítem kedves Medina-szülőhegyi betegeimet, hogy a betegszállítás február 8-tól az Önök gyógyulása érdekében csütörtöki nap helyett pénteken 12.30 perckor történik.

Dr. Endrődi Csaba
házi orvos

Februártól a vérvétel időpontja az alábbiak szerint változik:

Február 9-én 9-10 óráig

Február 23-án 9-10 óráig

Március 9-én 9-10 óráig

Március 23-án 9-10 óráig

Április 13-án 9-10 óráig

Április 27-én 9-10 óráig

Előzetes bejelentkezés Vassné Görög Erikánál, 74/434-010.

SZÁSZI JÓZSEF tanyagondnok
telefonszáma: 20/2521-560

KÖNYVTÁRI NYITVA TARTÁS:

Kedd: 15-17 óráig

Csütörtök: 13-16 óráig

Vasárnap: 15-19 óráig

HELYI ÉRTÉKEINK

CSIZMADIA JÁNOS

Köszönöm édesanyám

Zsuzsika néni azok közül a bölcs matrónák közül való, akik jó-ságukkal, tanácsaikkal, segítőkészségükkel meghitt békességet sugároznak maguk köré. Mindig kér, soha nem parancsol, megfontolt, szava mindig valami igazságot cseng. Nem lehet megcáfolni, mert olyan jó szívvvel, olyan melegséggel ad tanácsot, ami talán nem is tanácsnak hangzik, hanem kérésnek, segítségnek.

És ki az aki elutasít egy kérést, egy segítséget?

Szava békességet hordoz, a békétlen lélekbe szeretet olt, és reményt tud csepegtetni a reménytelenségbe. Ritka ma az ilyen ember, aki jósággal gyógyít, akinek a szava simogat, aki kérés nélkül segít.

Nem tudom melyik korból maradt itt, ha nem is más csak a lelke, hogy ennyi bölcs derút hordoz? Kitől örökölte génjeit, kitől tanulta hogy kell másokhoz szólni, ki volt a példaképe? Vagy az ő korában talán csak anyák születtek? – édesanyák, akik bölcsességükkel irányítottak családokat és védték szeretteiket és álmodták nekik a jövőt?

Talán Szabó szülőtől? – aki már kislány korában a testvéri szeretetet úgy plántálta belé, olyan példamutató tapintattal, ami a lelkébe ivódott.

Szülék sok évig cselédek voltak a grófi birtokon, de szerencsés-jük és szorgalmuk segítségével vettek egy kis tanyát, öreg rossz szőlővel. A szőlő között gyümölcsfák voltak, alma, körte, szilva, cseresznye, meggy az unokák nagy-nagy örömére. Ha érett valamelyik gyümölcs Szabó szülém szedett egy-egy kosárral és vittük a testvérének Alsópusztára.

– Gyere kislányom – szól nekem – elmegyünk Bözse nénédhez viszünk neki egy kis szilvát, hadd egyenek szegények, mert ott a cselédházaknál nincs gyümölcsfa. Nem volt autó, motor, még kocsis sem, szülém nevetve mondta, megyünk kislányom az apostolok lován, az nem kerül pénzbe. Nagyon szerettem a szülémmel elmenni, a fárasztó volt is a gyaloglás, mert ő egész úton mesélt.

Ha rigó füttyült az ágon, arról mondott szép mesét, ha nyúl szaladt a tarlón, arról is volt egy meséje. Minden-minden mese tárgya volt ami az úton látható, az ugráló verebekről, a pipacs-ról, a bodza virágjáról, még a párolgó pocsolva vizéről is. Ha már látta, hogy már nagyon lassan szedem a lábaim, megálltunk, az árokspartra kerítette a kötényét és ráülített, hogy pihenjem ki magam. Ha nem volt fa – árnyék, ő úgy állt, hogy ne érjen a tűző nap, ha szomjas voltam víz is volt a kosarába egy kis üveggel. Amikor kipihentem magam, ballagtunk tovább. Ő cipelte a kosarat, nekem meg folyton mesélt, hogy ne érezzem a fáradságot. Most már értem, nem a szilva volt nagy dolog, hanem a szeretet amivel vitte.

Bözse néném nagyon megörült nekünk, kedves testvérének szőlította szülémet, engem majd megfojtott szeretetével. A kosárra nézve szörnyülködött, hogy minek cipeltük ezt a sok szilvát, majd elszaladt volna ő érte.

Tudom, hogy nem jöttél volna el Bözsénk – vette át a szót szülém –, nehogy azt higgyük, hogy kérni jöttél, igaz? Azért hoztam én kérés nélkül, szeretettel, hogy megosszam veled ezt a kis gyümölcsöt, mint gyermekkorunkba a lekváros kenyeret. Kedves testvérem vagy, nem tudnám jó szívvvel megenni a szilvát, ha neked is nem hoznák belőle.

Átölelték egymást és úgy maradtak egy darabig, amint elváltak, láttam könnyes volt mindkettő szeme. Szülém volt az első és legjobb tanítómesterem, aki testvéri szeretetre egy életre megtanított engem.

Valósággal szülémmel voltam állandóan, apám, anyám reggeltől estig kint dolgoztak a földeken, volt hogy csak este találkoztam velük, mert reggel még aludtam, mikor már ők elmentek. Nagyon szerettem vele kettesben lenni, elbűvölt szelíd bölcsessége, szava simogatása és az a jóindulat amivel mindenkit körülvevett. Ha ráért egy kicsit odavont az ölébe, rám simogatta szeretetét és énekelt egy-egy szép régi nótát. Jósága kimeríthetetlen volt, ma is szinte érzem velem van, mintha még ma is fogná kezem, ha bánat ér, ha gyöttrődöm, segítene. Imámba mindig azt kértem, drága Szabó szülém maradj velem amíg csak élek.

Megertem szülém életkorát, sőt már azon túl is haladtam és keresem bennem azt a bölcsességet, azt a szeretetet, jóságot, amit tőle kaptam. Úgy érzem sok mindent megőriztem magamba, sok mindent mintha csak ő mondaná, vagy tenné és ez a felismerés mindig boldoggá tesz. Segíték mindenhol ahol csak tudok, összetartok családokat, testvért, ha más nem, a jó tanácsom, a szavam odaér ahova kell. Sajnos szétrepültek a gyerekeim, nem öt-tíz kilométerre, mint szülém idején. Hanem messze-messze ahova a szó is nehezen ér. Ma már a szeretetet sokszor a posta viszi, a boldog ölelés már csak a gondolatba marad, de legalább kitart a találkozásig. Ez is valami, mert nem acsarkodás, harag taszított el egymástól szülőt, testvért, hanem a megélhetés, a jobbéletre való vágyás – új munka, új lehetőség, új remény.

A régi formában már nincs család – széthullott sok régi kötelék, az itt megálmodott jövő már máshol születik. De mindig marad egy gyerek, aki úgy érzi, az ősi föld is tartogat jót, tartogat újat, ha másnak nem is talán öneki. Így marad meg a családi ház, mindig szívesen látja a hazalátogatókat, van mi felidézze a múltat, van honnét erőt meríteni.

Az öreg szülő, az otthon mindig ki-virul, ha régen látott vendég érkezik, ezer mondandóval, emlékekkel, szeretettel öleli körül. Minden látogatás véget ér egyszer, a búcsú mindig fájdalmasabb lesz, mert az a gondolat motoszkál bennünk, hogy találkozunk e még?

Itthon voltak a gyerekeim, öröm volt nézni együtt a nagy családdal, de a boldogság mögött ott bujkált a holnap szomorúsága, hogy ez csak két napig tart. Ők elmentek, a csend maradt utánuk és üldögélve idéztem fel magamba újra és újra a látogatás minden percét. Feri fiam meg is kérdezte, látva, hogy szomorkodom: „Édesanyám ugye maga jobban szereti a bátyámat és a húgomat, mint engem?”

Meglepődtem, ez váratlanul ért.

Én idáig úgy éreztem, hogy egyformán szeretem mindhárom gyerekeimet – mit látott a fiam, hogy úgy ítélt? Talán ez a látogatás hozta ki belőle a féltékeny szavakat, mert ebben a két napban őket kényeztettem jobban.

A kép illusztráció. Forrás: internet